

2015 m. vasario 11 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0034

Perdirbtų maisto produktų sudėtyje esančios mėsos kilmės šalies ženklėjimas**2015 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl perdirbtų maisto produktų sudėtyje esančios mėsos kilmės šalies ženklėjimo (2014/2875(RSP))**

(2016/C 310/04)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004⁽¹⁾ (Reglamentas dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams), ypač jo 26 straipsnio 6 ir 7 dalis,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Komisijos ataskaitą dėl privalomo mėsos, kuri naudojama kaip sudedamoji dalis, kilmės šalies arba kilmės vietos nurodymo (COM(2013)0755) ir palydimojo 2013 m. gruodžio 17 d. Komisijos tarnybų darbinio dokumento „Mėsos, kuri naudojama kaip sudedamoji dalis, kilmės ženklėjimas. Vartotojų įpročiai. Galimų scenarijų įgyvendinimo galimybės ir poveikis“ (SWD(2013)0437),
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1337/2013, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 taikymo taisyklės, susijusios su šviežios, atšaldytos ir užšaldytos kiaulienos, avienos, ožkienos ir paukštienos kilmės šalies arba kilmės vietos nuorodomis⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 6 d. rezoliuciją dėl minėtojo 2013 m. gruodžio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. sausio 14 d. rezoliuciją dėl maisto krizės, sukčiavimo maisto grandinėje ir jų kontrolės⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijai užduotą klausimą dėl perdirbtų maisto produktų sudėtyje esančios mėsos kilmės šalies ženklėjimo (O-000091/2014 – B8-0101/2015),
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Reglamento dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams 26 straipsnio 6 dalyje reikalaujama, kad Komisija ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 13 d. pateiktų Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl privalomos mėsos, kuri naudojama kaip sudedamoji dalis, kilmės šalies arba kilmės vietos nuorodos;
- B. kadangi minėtojo reglamento 26 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad ataskaitoje, be kita ko, turi būti atsižvelgiama į vartotojo poreikį būti informuotam, privalomos kilmės šalies ar kilmės vietos nuorodos pateikimo įgyvendinamumą ir tokių priemonių nustatymo išlaidų ir naudos analizę; kadangi toliau numatyta, kad kartu su ataskaita gali būti pateikti pasiūlymai iš dalies pakeisti atitinkamas ES teisės aktų nuostatas;

⁽¹⁾ OL L 304, 2011 11 22, p. 18.⁽²⁾ OL L 335, 2013 12 14, p. 19.⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0096.⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0011.

2015 m. vasario 11 d., trečiadienis

- C. kadangi 2013 m. gruodžio 17 d. Komisija atitinkamai paskelbė savo ataskaitą dėl privalomo mėsos, kuri naudojama kaip sudedamoji dalis, kilmės šalies ar kilmės vietos nurodymo ir palydimąjį tarnybų darbinį dokumentą „Mėsos, kuri naudojama kaip sudedamoji dalis, kilmės ženklinimas. Vartotojų įpročiai. Galimų scenarijų įgyvendinimo galimybės ir poveikis“;
- D. kadangi nustatyta, kad, priklausomai nuo valstybės narės, 30–50 proc. bendro skerdienos kiekio perdirbama į mėsos produktų sudedamąsias dalis, daugiausia į smulkintą mėsą, mėsos pusgaminius ir mėsos gaminius;
- E. kadangi Komisija dar turi pateikti pasiūlymus dėl teisės aktų ir teigia, kad kitų atitinkamų veiksmų bus imamasi po diskusijų Parlamente ir Taryboje;
- F. kadangi, remiantis minėtają Komisijos ataskaita dėl privalomo mėsos, kuri naudojama kaip sudedamoji dalis, kilmės šalies arba kilmės vietos nurodymo, ES esamų atsekamumo sistemų nepakanka informacijai apie kilmės šalį per visą maisto grandinę perduoti;
- G. kadangi Reglamento dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams 26 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad būtina nurodyti visų kitų produktų kilmės šalį arba vietą, jei nepateikus tokių duomenų vartotojas būtų klaidinamas dėl tikrosios maisto produkto kilmės šalies ar vietos, ypač tuo atveju, jeigu su maisto produktu teikiama informacija arba etiketė leistų daryti prielaidą, kad šio maisto produkto kilmės šalis ar vieta yra kita;
- H. kadangi poveikio vertinime, kuriuo remtasi Reglamente dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, nurodyta, kad mėsos kilmė ES vartotojams yra ypač svarbi ⁽¹⁾;
- I. kadangi, remiantis 2013 m. Maisto grandinės vertinimo konsorciumo atlikta vartotojų apklausa, iš visų vertintų įvairių maisto produktų grupių daugiausiai pasisakyta už mėsos maisto produktų kilmės šalies ženklinimą; kadangi, tiksliau išnagrinėjus įvairių perdirbtų mėsos maisto produktų rūšis, iš apklausos rezultatų paaiškėjo, kad daugiau kaip 90 proc. apklausoje dalyvavusių vartotojų svarbu, kad būtų nurodyta kilmės šalis;
1. pažymi, kad jautienos ir jautienos gaminių kilmės nurodymas ES tapo privalomu reaguojant į galvijų spongiforminės encefalopatijos („BSE“) krizę ⁽²⁾, o ES jautienos ženklinimo taisyklės galioja jau nuo 2002 m. sausio 1 d.; pažymi, kad šie ženklinimo reikalavimai jau apima gimimo, auginimo ir skerdimo vietos nurodymą;
2. mano, kad pirmiau minėti neperdirbtai jautienai ir jautienos gaminiams taikomi reikalavimai sustiprino vartotojų lūkesčius gauti informacijos ir apie kitų ES plačiai vartojamų šviežios mėsos rūšių ir perdirbtų maisto produktų sudėtyje esančios mėsos kilmę;
3. pažymi, kad Reglamento dėl informacijos apie maistą teikimą vartotojams 31 konstatuojamojoje dalyje pabrėžiama, kad mėsos kilmė vartotojams yra ypač svarbi ir kad vartotojai tikisi būti tinkamai informuojami apie mėsos kilmės šalį; be to atkreipia dėmesį į tai, kad 31 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad nustatant privalomus ženklinimo reikalavimus turėtų būti atsižvelgiama į proporcingumo principą ir maisto tvarkymo subjektams bei vykdymą užtikrinančioms institucijoms tenkančią naštą;

⁽¹⁾ Žr. prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams pridėdamą 2008 m. sausio 30 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Poveikio vertinimo ataskaita apie bendrąsias maisto ženklinimo problemas“ (SEC(2008)0092).

⁽²⁾ 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1760/2000, nustatantis galvijų identifikavimo bei registravimo sistemą, reglamentuojantis jautienos bei jos produktų ženklinimą ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 820/97 (OL L 204, 2000 8 11, p. 1).

2015 m. vasario 11 d., trečiadienis

4. pabrėžia, kad 90 proc. įmonių, veikiančių mėsos perdirbimo sektoriuje, yra mažos ir vidutinės įmonės (MVI); pabrėžia ypatingą MVI tenkanti vaidmenį užtikrinant ekonomikos augimą ir kuriant darbo vietas, jų svarbą kuriant konkurencingą Europos ekonomiką ir jų išipareigojimą užtikrinti maisto saugą ir aukštą jo kokybę; mano, kad itin svarbu visiems šio sektoriaus subjektams užtikrinti vienodas veiklos sąlygas;
5. dar kartą išreiškia susirūpinimą dėl galimo sukčiavimo maisto produktų srityje poveikio maisto saugai, vartotojų sveikatai, vartotojų pasitikėjimui, maisto grandinės veikimui ir žemės ūkio produktų kainų stabilumui ir pabrėžia, kad svarbu prioritetine tvarka spręsti sukčiavimo maisto srityje problemą ir taip skubiai atkurti Europos vartotojų pasitikėjimą;
6. mano, kad mėsos ir mėsos gaminių kilmės šalies arba vietos nurodymas savaime nepadės išvengti sukčiavimo, tačiau griežta atsekamumo sistema padeda nustatyti galimus pažeidimus ir kovoti su jais; pažymi, kad naujausi su maisto produktais susiję skandalingi įvykiai, įskaitant arklienės naudojimą vietoj jautienos, pademonstravo, kad vartotojai pageidauja griežtesnių atsekamumo ir informacijos teikimo taisyklių; pažymi, kad griežtesnės atsekamumo taisyklės taip pat suteiktų institucijoms galimybę veiksmingiau tirti sukčiavimo maisto srityje atvejus;
7. pabrėžia, kad svarbu įvertinti perdirbtuose maisto produktuose kartu su jautiena ir kiauliena, aviena, ožkiena ir paukštiena naudojamos arklienės reikšmę, nes ji sudaro reikšmingą perdirbtuose maisto produktuose naudojamos mėsos dalį;
8. toliau pabrėžia, kad pačios Komisijos ataskaitoje pripažįstama, jog daugiau kaip 90 proc. apklaustų vartotojų mano, kad mėsos kilmės nurodymas ant perdirbtų maisto produktų yra svarbus⁽¹⁾; pažymi, kad tai vienas iš kelių veiksnių, galinčių turėti įtakos vartotojų elgsenai;
9. mano, kad mėsos, kuri naudojama kaip maisto produktų sudedamoji dalis, kilmės nurodymas padės užtikrinti geresnį atsekamumą maisto grandinėje, palaikyti stabilesnius mėsos tiekėjų ir perdirbėjų santykius ir maisto ūkio subjektams renkantis tiekėjus bei produktus skatins atlikti išsamesnį patikrinimą;
10. mano, kad ženklinant maisto produktus turėtų būti atsižvelgiama į informacijos skaidrumą ir jos suprantamumą vartotojams, kartu suteikiant galimybę pasireikšti Europos įmonių ekonominiam gyvybingumui vartotojo perkamajai galiai priimtinomis sąlygomis;
11. pažymi, kad, kalbant apie poveikį kainoms, Prancūzijos vartotojų organizacijos atlikto tyrimo rezultatai labai skiriasi nuo Komisijos ataskaitoje pateiktų rezultatų apie su kilmės šalies nurodymo įvedimu susijusias sąnaudas; rekomenduoja toliau tirti šį klausimą siekiant susidaryti aiškesnį galimo poveikio kainoms vaizdą su sąlyga, kad toks tyrimas būtų atliekamas kartu su su vartotojų organizacijomis ir dėl jo nebūtų delsiama pateikti pasiūlymus dėl teisės aktų;
12. pažymi, kad nuo 2015 m. balandžio mėn. bus privaloma nurodyti neperdirbtos kiaulienos, avienos, ožkienos ir paukštienos kilmės šalį; į tai būtina atsižvelgti vertinant informacijos pateikimo apie šios rūšies mėsą, kai ji naudojama kaip sudedamoji dalis, kainą;
13. pažymi, kad dabartinis savanoriškas informacijos apie kilmės šalį teikimas gali klaidinti vartotojus;
14. ragina Komisiją peržiūrėti tokias savanoriškas kilmės šalies nurodymo sistemas ir pasiūlyti aiškias, nuoseklias, suderintas ir įgyvendinamas taisykles savanorišką kilmės šalies nurodymą pasirinkusiems gamintojams;
15. toliau pažymi, kad, nors Komisijos ataskaitoje teigiama, jog ženklinimas, ar mėsa yra iš ES ar iš ne ES šaltinių, būtų gerokai pigesnė alternatyva, Europos vartotojų organizacijų asociacijos (BEUC), kuri apima kai kurias valstybes nares, atlikti tyrimai parodė, kad tai nebūtų vartotojams priimtinas variantas⁽²⁾;

⁽¹⁾ COM(2013)0755, p. 7.

⁽²⁾ <http://www.beuc.org/publications/2013-00043-01-e.pdf>

2015 m. vasario 11 d., trečiadienis

16. laikosi nuomonės, kad Komisija turėtų toliau tirti perdirbtų produktų sudėtyje esančios mėsos kilmės nurodymo praktiką, kuri jau gana plačiai paplito tarp kai kurių Europos mažmenininkų ir gamintojų, ir pranešti apie šio tyrimo rezultatus;
 17. dar kartą ragina Komisiją imtis visų reikiamų veiksmų, kad sukčiavimo maisto produktų srityje prevencija ir kova su juo taptų neatsiejama ES politikos dalimi, ir spręsti struktūrines problemas visoje maisto grandinėje, visų pirma didinant ir stiprinant kontrolę;
 18. ragina Komisiją priimti įgyvendinimo aktus dėl Reglamento dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams 26 straipsnio 3 dalies dėl pagrindinių sudedamųjų dalių kilmės šalies nurodymo, kai ji skiriasi nuo maisto produkto kilmės šalies, taikymo;
 19. ragina Komisiją pateikti su šia ataskaita susijusius pasiūlymus dėl teisės aktų, pagal kuriuos būtų privaloma nurodyti perdirbtų produktų sudėtyje esančios mėsos kilmę, kad būtų užtikrintas didesnis skaidrumas visoje maisto grandinėje ir būtų geriau informuojami Europos Sąjungos vartotojai, tuo pat metu atsižvelgiant į poveikio vertinimus ir vengiant pernelyg didelių išlaidų ir administracinės naštos;
 20. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.
-